

A csalás és korrupció elleni küzdelem az EU által finanszírozott projektek kapcsán – tanulságok és példák a tagállamokból

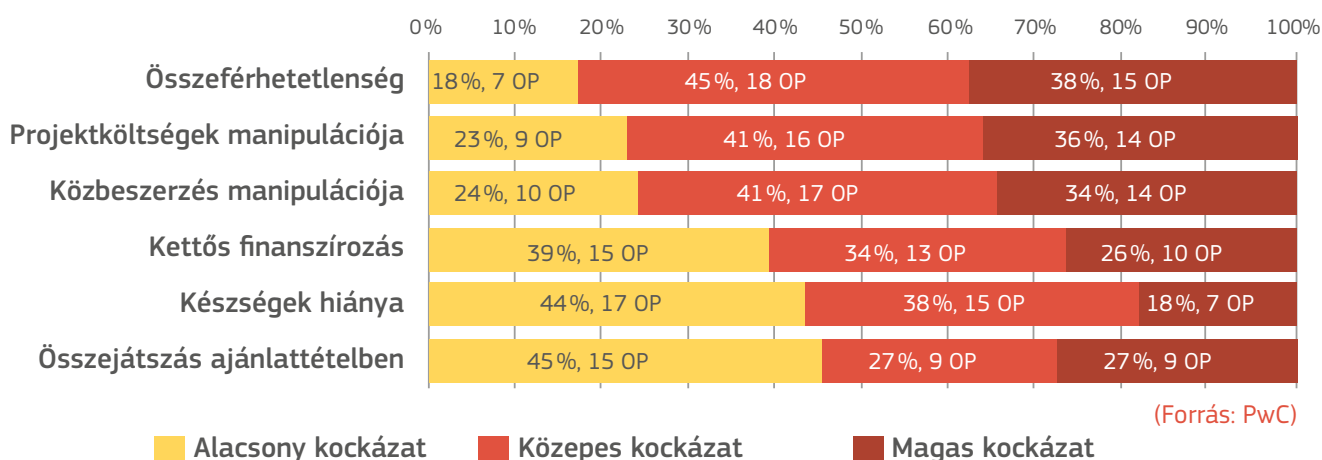
A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság új jelentése elemzi, hogyan küzdenek a tagállamok és a régiók a csalás és a korrupció ellen az uniós pénzeszközök elköltése esetében. A jelentés megerősíti, hogy az új követelmények jelentős javulást hoztak. A koordináció és az összes érintett szereplő bevonása, valamint az információk és a bevált gyakorlatok megosztása kulcsfontosságú elemek az uniós adófizetők pénzének védelmére és az uniós beruházások jó eredményeinek biztosítására irányuló erőfeszítések fokozásában.

2014 és 2020 között az európai strukturális és beruházási alapok keretében több mint 450 milliárd EUR értékű uniós beruházás segít a tagállamoknak és a régióknak a növekedésben, valamint abban, hogy jobb életkörülményeket biztosítsanak polgáraik számára.

Az alapok kulcsfontosságú szerepet játszanak az induló vállalkozások támogatásában, valamint segítik az embereket abban, hogy jobb képesítéseket és új munkahelyeket szerezhessenek. Segítenek a régióknak az innovációban, valamint a jövőbeli növekedés és foglalkoztatás tervezésében. Támogatják a természeti erőforrások hatékony felhasználását. Növelik a széles sávú rendszerekhez és a jobb mobilitáshoz való hozzáférést, különösen az EU kevésbé fejlett részein. Számos tagállam számára ezek az alapok jelentik az állami beruházások fő finanszírozási forrását.

Ezért olyan fontos, hogy minden eurócentet az európai polgárok javára fordítsanak – az európai adófizetők iránti felelősség kifejeződéséért. Bár a 2007 és 2013 közötti időszakban a tagállamok jelentései alapján a csalás gyanújának arányát 0,42%-ra becsülik a kohéziós politikai kifizetések vonatkozásában, a Bizottság zéró toleranciát hirdetett meg, és teljes mértékben elkötelezte magát az uniós finanszírozáshoz kapcsolódó csalás és korrupció elleni küzdelem mellett.

Csalási kockázati szintek a kockázati kategóriákban

Ezt úgy éri el, hogy biztosítja az ügyek azonnali és hatékony kivizsgálását, a jogalap nélkül kifizetett összegeket pedig vizszakövetelik. Egyértelmű, hogy ez a küzdelem nem nyerhető meg a tagállamok és ezek közigazgatási szerveinek együttműködése nélkül, különösen mivel a finanszírozás kezelésének felelőssége megosztott.

A csalás és a korrupció elleni hatékony küzdelem nemcsak korrekciós, hanem megelőző intézkedéseket is kíván. Ebben a tekintetben fontos újdonságokat vezettek be az esb-alapok 2014-2020-as jogszabályi keretrendszerében. Ezek közé tartozott az alapok műveleteihez kapcsolódó ellenőrzési nyomvonal és a tagállamok elszámoltathatóságának megerősítése, valamint a csalás és a korrupció megfékezését célzó tevékenységek bevezetése. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikke (4) bekezdésének c) pontja például előírja, hogy az irányító hatóságoknak hatékony és arányos csalás elleni intézkedéseket kell életbe léptetniük, figyelembe véve az azonosított kockázatot.

Sikeres intézkedés

A Bizottság által nemrégiben közzétett jelentés hasznos áttekintést nyújt az eddigi intézkedésekről, kiemel néhány meglévő gyakorlati példát, és egy sor ajánlást fogalmaz meg a Bizottság szolgálatait, illetve a nemzeti és a regionális hatóságok számára.

Az összegző tanulmány kiterjed mind a 28 tagállamra, és dokumentumok elemzésére, valamint személyes interjúkra alapozva készült. Ezenkívül részletes adatokat gyűjtöttek és dolgoztak fel 50 operatív programból, amelyek az ágazatok és tematikus célkitűzések változatos körét képviselik, többek között a közlekedési infrastruktúrát, a környezetvédelmet, a tengeri infrastruktúrát és a halászatot, az oktatást, a versenyképességet és a regionális fejlesztést.

A jelentés egyik fő megállapítása, hogy az új jogszabályi rendelkezések és intézkedések pozitív hatással voltak a tudatosság növelésére és a célirányos intézkedések tekintetében. A követelmények szabványosítottabb és szisztematikusabb megközelítéshez vezettek a probléma nemzeti és regionális szintű kezelésében. Fontos példa a csalás kockázatának értékelési folyamata, amely hozzájárult ahhoz, hogy nagyobb hangsúly kerüljön a csalási és korrupciós kockázatra, egyúttal pedig egyértelmű kapcsolatokat hozott létre a felismert kockázatok és a konkrét mérséklő intézkedések között. Ennek köszönhetően új ellenőrzési rendszereket vezettek be, és megerősítették a meglévő ellenőrzést.

Egyesítsük erőinket

A jelentés egyúttal hangsúlyozza, hogy a következetesség, az objektivitás és az értékelés arányossága tekintetében további javulásra van szükség. Az tapasztalható, hogy a mérsékelt és alacsony csalási kockázatú tagállamok magasabb szintűnek értékelik a kockázataikat, mint a magas kockázati mutatókkal rendelkező országok. A hat kockázati kategória közül az ajánlattételi összejárás és a kettős finanszírozás arányosabb mérséklő intézkedéseket igényel.

A különböző hatóságok – az uniós alapok kezelésével foglalkozó hatóságoktól a bűnüldöző szervekig – bevonása a csalás elleni küzdelem jobb koordinációjához vezet, és csökkenti a csalás kockázatát. Minden érintett szereplőnek alaposabban és jobban kell használnia az elérhető eszközöket és információkat, a konkrét tanácsadást, képzést és a bevált gyakorlatok példáit.

Az összegző tanulmány a tanácsadók által azonosított gyakorlatok rövid összefoglalóját is tartalmazza. Az összefoglaló csalás elleni intézkedésekre hoz példákat a regionális, nemzeti és uniós szinten kidolgozott releváns intézkedésekkel. A rövid összefoglaló célközönsége az esb-alapokkal foglalkozó szakemberek és szakpolitikai döntéshozók, akik javítani szeretnék a nemzeti igazgatási és ellenőrzési rendszert vagy annak elemeit.

A csalás és a korrupció elleni közös küzdelem mindannyiunk érdeke. A jelentésben bemutatott példák világosan mutatják, hogy az erőfeszítésekre minden szintet és minden szereplőt be kell vonni, és megfelelő koordinációra van szükség. Az intézkedéseket alaposan meg kell tervezni, kidolgozni és végrehajtani, figyelembe véve a kockázatok gondos és előrelátó elemzését. Ez a jövőben egyre fontosabb lesz, amikor a Bizottság 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó jogalkotási javaslatainak megfelelően az ellenőrzés még inkább a nemzeti és a regionális hatóságokra támaszkodik. Ezek a rendelkezések segítenek azon közös célkitűzés elérésében, amelynek célja az alapok leginkább hatékony és eredményes felhasználása a polgárok javára. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://bit.ly/2W3loXk>